

KUSTBEVAKNINGEN

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
Rättssekretariatet
103 33 Stockholm

Organisatorisk enhet
Rättsenheten,
Verksledningsstaben

Handläggare
Susanna Hedenmark

Datum
2018-09-03

Dnr
2018-1146:2

Informationssäkerhetsklassificering
Öppen

Ert datum
2018-04-24

Er referens
Fö2018/00493/RS

Remissvar avseende betänkandet Några frågor i skyddslagstiftningen (SOU 2018:26)

Kustbevakningen anser att myndighetens fartyg och flygplan bör kunna klassas som skyddsobjekt. I övrigt ställer sig myndigheten positiv till de förslag som ges i utredningen.

Personal och materiel ur Kustbevakningen ska i händelse av krig, eller vid höjd beredskap efter särskilt beslut från regeringen, användas för uppgifter inom Försvarsmakten enligt 1 § i förordningen (1982:314) om utnyttjande av Kustbevakningen inom Försvarsmakten.

När Kustbevakningens enheter nyttjas av Försvarsmakten som en del av Försvarsmaktens krigsorganisation torde de åtnjuta samma skydd som militära enheter. Militära enheter åtnjuter dock skydd även innan beredskapen höjs. Kustbevakningen ska enligt ovan nämnda förordning även samverka med Försvarsmakten vid IKFN-ingripanden eller om beredskapen höjs inom Försvarsmakten. Myndigheten gör bedömningen att hotbilden mot Kustbevakningen likväl som resten av Sverige kommer att öka över tid. Kustbevakningens enheter har även i fredstid ett skyddsbehov utifrån de skyddsändamål som räknas upp i lagen.

Kustbevakningens rörliga enheter som inte ianspråkats av Försvarsmakten saknar i dagsläget möjlighet att få status som skyddsobjekt både i fredstid och då höjd beredskap råder. Kustbevakningen är en bevakningsansvarig myndighet som vid högsta beredskap i första hand ska inrikta sin verksamhet på uppgifter som har betydelse för totalförsvaret enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap. Kustbevakningen ska även användas för uppgifter inom gränsövervakning enligt lagen (1979:1088) om gränsövervakningen i krig m.m.

Kustbevakningens resurs inom ramen för totalförsvaret ligger till största delen i möjligheten att nyttja myndighetens rörliga enheter såväl i rollen som bevakningsansvarig myndighet som genom stöd till Försvarsmakten. Att skydda själva resurserna är av väsentlig betydelse för att stärka skyddet för den totalförsvarsverksamhet som myndigheten förväntas ha möjlighet att bedriva. Flera av Kustbevakningens fartygsenheter har för Sverige unika förmågor såsom möjlighet att ta upp och omhänderta olja och kemutsläpp och kan verka inom kontaminerade miljöer.

Förmågan är viktig i ett totalförsvarsperspektiv då exempelvis ett kärnkraftverks kylvattenintag måste kunna hållas fritt från olja för att inte få driftsproblem alternativt behöva stängas ner. Vissa av enheterna fungerar även som alternativ ledningsplats.

Myndighetens enheter finns placerade runt hela Sveriges kust vid kajplatser som i regel är hyrda och ofta utan tillhörande landområde. Enheterna är dessutom i dagsläget ofta obemannade. I nuläget går det inte att fysiskt skydda myndighetens enheter vid kaj. Myndigheten saknar motsvarande möjlighet som exempelvis Försvarmakten har med egna baser och eget skydd av kajplats. Att samutnyttja kajanläggningar med Försvarmakten under höjd beredskap skulle enbart kunna ske på några få platser i landet där Försvarmakten har kajanläggningar som är skyddsobjekt (och sannolikt prioriteras för de enheter som Försvarmakten avser nyttja).

Kustbevakningen bedömer att det största skyddsbehovet föreligger när enheterna ligger vid kaj. Själva enheten bör därför kunna få status som skyddsobjekt för att kunna nyttja de möjligheter till skydd som ges i lagen. Skyddet skulle då även följa med enheten eftersom den förtöjer på olika platser. I första hand anser Kustbevakningen att myndighetens fartyg bör kunna få status som skyddsobjekt men med hänsyn till samhällsutvecklingen och den aktuella säkerhetspolitiska situationen ser myndigheten fördelar med att möjligheten ges även för myndighetens flygplan.

Att få status som skyddsobjekt skulle även innebära möjlighet såsom utredningen beskriver att ingripa mot drönare. Kustbevakningen ser idag en ökad aktivitet med drönare i närheten av myndighetens enheter.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Therese Mattsson. I ärendets handläggning har deltagit chefen för operativa planeringsenheten Ulf Nilsson, säkerhetschefen Anders Kolberg och verksjurist Susanna Hedenmark, föredragande.

Therese Mattsson

Susanna Hedenmark

Extern digital kopia till:

Justitiedepartementet, enheten för samordning av samhällets krisberedskap
Justitiedepartementet, enheten för lagstiftning om allmän ordning och säkerhet och samhällets krisberedskap (L4)

Intern digital kopia till:

KBV Ledningsgrupp
SRAT
TULL KUST
SEKO